

Kvartalsklumme - januar 2021

Om mindestuer og Fugl Fønix

På Museum Thy's afdeling i Thisted har der siden 1954 været en mindestue for J.P. Jacobsen på museets førstesal. Tidligere lå mindestuen i stueplanet, og det startede småt. De første genstande blev taget ind i 1920, og i 1930'erne udviklede det sig til en mindestue. Her på museets førstesal har man så kunnet se effekter, som har tilhørt Jacobsen og som gennem mange år er blevet fundet på lofter og i gemmer rundt omkring og doneret til museet, fortrinsvis fra hans brors og søsters familier.

Skrivebordet og det røde underlag med pennegrillerne og krusedullerne, den velourbetrukne stol, chaiselongen, det finurlige læsestativ eller en slags skriveplade til at lægge en skriveblok eller en bog på, nogle få billeder, fotos af familien. Yndlingsmaleriet af det lille slot Chillon, en kop, den høje hat, pincenezen, lidt husflidssmåtterier, kufferten og glasmontren med udstillingen af bøger, førsteudgaver, nogle digte og lidt breve....

Der er såmænd ikke så meget og det er på ingen måde dyre eller avancerede genstande, ingen særligheder - måske bortset fra sølvpalmegrenen fra Studentersamfundet. På væggen mellem vinduerne hænger Ernst Josephsons store maleri fra 1879 af digteren med det melankolske blik, hånd under kind, en bog og en enkelt træt rose. Men dette billede er bare en kopi. Originalen hænger på Nationalhistorisk Museum på Frederiksborg Slot. Fra det lille rum som udgør mindestuen ser man gennem ruden ned på Jacobsens grav og bag den kirken.

På en måde er denne beskedne mindestue et godt billede på Jacobsen selv. Han stiftede aldrig sin egen familie. Han havde knap nok et eget hjem, men boede skiftevis i beskedne værelser i København og hos familien hjemme i Thisted. Det var så ydmygt og enkelt som det kunne være - udadtil. Men indadtil var han jo så fuld af tanker, indsigter, nysgerrighed, interesse, opmærksomhed, sprog og ord. Så dyb.

På dette museum er der i øvrigt fine samlinger af oldsager, af ting fra egnens bondekultur i 1700-tallet og det mere provinsurbane købmandsmiljø i 1800-tallet. Christen Kold er her naturligvis, og her er altid skiftende udstillinger med egnrelevante emner. Lokallivet er historisk spejlet og minder os om en rodfæstet identitet, hvor også materialkulturen spiller en vigtig rolle som markør for, hvordan mennesker levet deres liv i forskellige perioders hverdage.

Og så Jacobsens stue midt i det hele.
Som husets hjerte.

Det er lidt mærkeligt med museer, mindestuer og memorabilia! Hvad skal vi med Jacobsens hat eller hans stol? Hvorfor berøres vi af den chaiselong, han lå og læste? Til hvad kan vi bruge en kukkasse, som han selv havde lavet? Er den mere værd end alle andre kukasser?

Tingene i mindestuen har værdi, fordi de var J.P. Jacobsens! Så enkelt er det.

Hatten sad på hans hoved, brillen på hans næseryg, stolen sad han i, bøgerne var i hans hænder. De ting som er hér, var en del af hans liv:

Disse forældede Brugsgenstande, der omgav ham, da han levede, er et andet Menneskes Hverdag, de har set hans Glæder og Sorger, Hans Fortvivelse ... de var noget af hans Liv. De var med ham i de Timer, hvor en mægtig Vilje, stærkere end det skrøbelige Legeme, talte gennem ham - ikke den Gud hvis eksistens han betvivlede, men en anden, en hvid og lysende Guddom, som Hellenerne kaldte Apollon

(citater)

Museum Thy's Thisted-afdeling står i denne vinter foran en stor renovering og udvidelse med genåbning i 2022 eller 2023.

Så her i løbet af årets første halvår pakkes alle genstande ned og må for en tid ligge og vente. Så vil også Jacobsens ting ligge varsomt og omhyggeligt nedpakkede, ventende på genopstandelsen.

For os der er fortrolige med mindestuen og dens genstande og for hvem den næsten er en slags andet hjem - og man må godt anse mig for nørdet og en smule patetisk! - bliver det en helt særlig dag, når det nye museum og Jacobsens mindestue åbnes igen, fornyet og dog velkendt. Det bliver en god dag, når Fugl Fønix atter rejser sig og Jacobsens ting er tilbage!

I nye rammer og dog de samme.

(Citater er fra Leo Estvad: *Apollon i Thisted* fra "Det yderste Danmark", København, Gyldendals Boghandel 1943.)

Januar 2021

/ Else Bisgaard